

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2025 m. spalio 30 d., Nr. 25–164SM

LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJOS PASIŪLYMAI VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANUI

ENMIN siūloma priemonė	Siūlomos Vyriausybės programos projekto (darbo), iniciatyvos (priemonės), veiksmo pavadinimas	Pasiūlymo pagrindimas
Sukurti teisinį reguliavimą konkurencingos, ekonomiškai pagrįstos ir patikimos žaliojo vandenilio ir (ar) išvestinių jo produktų (metanolio, amoniako, sintetinio metano, degalų ir kt.) rinkos sukūrimui ir nustatyti reguliacines paskatas šildymo poreikiams panaudoti gamybos metu susidarančią liekamąją šilumą	Sukurti teisinį reguliavimą konkurencingos, ekonomiškai pagrįstos ir patikimos biometano , žaliojo vandenilio ir (ar) išvestinių jo produktų (metanolio, amoniako, sintetinio metano, degalų ir kt.) rinkos sukūrimui bei jos plėtrai ir nustatyti reguliacines paskatas šildymo poreikiams panaudoti gamybos metu susidarančią liekamąją šilumą	Siūlomas patikslinimas įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 598 punktą, kuris numato: „Skatinsime naudingą biologinių atliekų – biodujų ir biometano – panaudojimą, jų gamybos bei vartojimo Lietuvos transporto ir pramonės sektoriuose tolesnę plėtrą, suteikdami žemdirbiams ir kaimo bendruomenėms galimybę gauti papildomų pajamų.“
<i>LVK teikia naują priemonę</i>	Parengti valstybės pagalbos priemonę elektromobilių krovimo stotelių operatoriams – galios mokesčio kompensavimą.	Galios mokestis tampa dideliu barjeru elektromobilių krovimo infrastruktūros plėtrai. LVK mano, kad tokia valstybės pagalbos priemonė būtų santykinai pigi ir reikšmingai prisidėtų prie elektromobilių krovimo infrastruktūros plėtros, kuri šiuo metu yra nepakankama.
<i>LVK teikia naują priemonę</i>	Stiprinti į Lietuvą importuojamų biodegalų bei jiems gaminti panaudojamų žaliavų atitikties nacionaliniams reikalavimams kontrolę	Siūloma priemonė yra siekiama užtikrinti sąžiningą konkurenciją, užkardyti netinkamai atliekamą degalų deklaravimą.
<i>LVK teikia naują priemonę</i>	Sukurti teisinį reguliavimą, įgalinantį degalinėse parduoti dyzeliną, kuriame yra didesnė biodegalų dalis (B10 standartas)	Remiantis ES šalių patirtimi (Vokietija, Prancūzija ir kt.) siūloma nustatyti galimybes (neprivalomai) Lietuvos degalinėse prekiauti B10 standartą atitinkančiu dyzelinu, kuriame yra didesnė biodegalų dalis. Siūloma priemonė prisidėtų prie biodegalų panaudojimo transporto sektoriuje plėtros ir su tuo susijusio šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo.

<i>LVK teikia naują priemonę</i>	Skatinti vietinę biodegalų gamybos pramonę išlaikant pirmos kartos biodegalų panaudojimą	Siūloma priemone yra siekiama užtikrinti ir išlaikyti nuoseklią nacionalinę biodegalų gamybos pramonę, kurios išnaudojimas prisideda prie ekonomikos skatinimo, mokesčių surinkimo bei darbo vietų kūrimo (ypač kaimo vietovėse).
<i>LVK teikia naują priemonę</i>	Siekiant užtikrinti palankesnes finansavimo galimybes saulės ir vėjo elektrinėms, Elektros energetikos įstatyme įtvirtinti aiškų prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimų ribą, taip pat įvertinti galimybes nustatyti gamintojams nuostolių kompensavimo tvarką, jei būtų taikomi didesni nei įstatyme nustatyti elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai.	Atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių saulės ir vėjo elektrinių projektų finansavimo viena iš didžiausių kliūčių yra tai, kad pagal galiojantį teisinį reguliavimą šių elektrinių gamyba gali būti ribojama iki 100 proc., gamintojams nekompensuojant jokių tokio apribojimo nuostolių. Aiškiai apibrėžtos apribojimų (curtailment) ribos užtikrintų teisinį aiškumą ir investicinį saugumą atsinaujinančios energetikos projektams, ypač saulės ir vėjo elektrinėms. Tokios nuostatos leistų gamintojams ir finansuotojams tiksliau įvertinti rizikas, pagerintų finansavimo sąlygas bei sumažintų kapitalo kainą, nes būtų aiškiai žinoma, kokie maksimalūs ribojimai gali būti taikomi. Be to, įtvirtintas kompensacijų mechanizmas, jei ribojimai viršytų įstatyme nustatytas ribas, užtikrintų sąžiningumą ir proporcingumą tarp tinklo operatorių bei gamintojų interesų.
<i>LVK teikia naują priemonę</i>	Peržiūrėti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių hibridinių elektrinių teisinį reguliavimą, sukuriant investuotojams galimybes padalinti statomas hibridines elektrines į atskiras elektrines (saulės elektrines ir vėjo elektrines) ir užtikrinant, kad pastatytos hibridinės elektrinės dalys turėtų teisę generuoti elektros energiją nelaukiant, kol bus pastatytos visos tokia elektrinė sudarančios dalys.	Didelės apimties hibridinių elektrinių projektų įgyvendinimas yra sudėtingas procesas ir dažnai dėl savo kompleksiško susiduria su ekonominiais ir techniniais iššūkiais: investuotojų pritraukimas ir finansavimo užsitikrinimas, skirtingų generacijos technologijų derinimas, kai statoma hibridinė elektrinė, patikimų prijungimo sprendinių ieškojimas, skirtingos hibridinės elektrinės technologijų tiekimo grandinės ir pan. Siekiant mažinti minėtas rizikas, svarbu suteikti galimybę elektrinių plėtos optimizavimui ir sklandesnei plėtrai, suteikiant galimybę vystytojams tokias elektrines padalinti į kelias mažesnes ir vystyti kaip atskirus projektus, tačiau išnaudojant bendrą tinklo infrastruktūrą. Taip pat, dėl skirtingų generacijos šaltinių technologinių skirtumų, paprastai hibridinių elektrinių statybos vyksta etapais, kas užtikrina vienos jų dalies spartesnes

		statybas ir greitesnę generaciją, dėl ko būtina užtikrinti, kad teisės aktuose būtų aiškiai reglamentuota galimybė gauti leidimą gaminti elektros energiją pastačius tik hibridinės elektrinės dalį, nelaukiant, kol bus pastatytos visos jos dalys.
--	--	--

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė Direktorė

Ineta Rizgelė